

Monumentnummer*: 507146

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 mei 1997
Kadaster deel/nr 82656/167

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Ferwert Noardeast-Fryslân Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Ferwert

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Ferwerd A 2649

Omschrijving**

Inleiding

Het uitbundig geornamenteerde WOONHUIS is in 1908 gebouwd onder Overgangsarchitectuur. Het woonhuis is ontworpen in opdracht van de heer Pieter Pieters Hoogland uit Ferwert en gebouwd door de aannemer Miedema uit Marrum. De ontwerper is niet bekend; opmerkelijk is echter de overeenkomst, zowel in architectonisch opzicht als in de detaillering van het interieur, met woningen te Dokkum (Stationsstraat 29, respectievelijk Oostersingel 40). Desalniettemin zou het ontwerp ook van de hand van de (gemeente-)architect J.K. van Dijk kunnen zijn. Het woonhuis ligt ver teruggedrooid van de straat en heeft een diepe voortuin; de voormalige diepe achtertuin is afgesneden door de aanleg van de rondweg om Ferwerd. Vermoedelijk is het pand in de jaren '50 enigszins verbouwd: onder meer door het maken van een nieuw enkelruits zij- en achterraam. Ten opzichte van de oorspronkelijke situatie (foto, omstreeks 1910) is het exterieur in de loop der tijd verschaald, door verwijdering van ondermeer de bekroning op de dakkapel boven de hoofdingang, de balustrade van de dakkapel op de hoek, de recentelijke verwijdering van de veranda, later serre. De houten garage op het terrein naast het woonhuis is voor de bescherming van rijkswege van ondergeschikt belang, wegens geringe architectonische waarde.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het woonhuis heeft een tamelijke vierkante plattegrond met contemporaine uitbouwen; de indeling van het woonhuis en het kapplan is complex. De gevels zijn opgetrokken in bruine bakstenen met knipvoegen en op een gepleisterde plint. De gevels worden verlevendigd door tectonische decoraties in crèmekleurige verblendstenen en met rode strengpers bakstenen, zoals de banden langs de onder- en bovendorpel en de getoogde streklagen boven de openingen in de gevelwand met sluit- en aanzetstenen; de trommelvelden boven de ramen en deuren hebben kunststeenpanelen. De gevelwanden worden afgesloten door een cordon- en gevellijst, die door gootklampen in panelen is verdeeld en per gevelwand verschillend is gedecoreerd: aan de voorgevel kunststeenpanelen; in de zijgevel ingemetselde verblendstenen kruisjes; de achtergevel is niet geleed door gootklampen.

Het samengestelde dak is afgeknot; de dakschilden zijn belegd met schubleien in Maasdekking. De voorgevel heeft in het midden een risalerende entree-partij, die is opgemetseld tot een dakkapel. In de muurdammen zijn gepleisterde spiegelvlakken. Het inpandige portiek heeft een drietreeds stoep in terrazzowerk, waarin een rode looper is nagebootst; de wanden hebben een lambrizing met Art Nouveau-tegels; de Neo-Renaissance porte brisee heeft smeedwerk voor de glaspanelen. Aan de borstwering boven het portiek is een balkon, met ijzeren balustrade, dat op een houten draagconstructie rust. Links van het portiek is een drielichtvenster en rechts van het portiek zijn twee H-vensters. De afgesloten hoek naar de zuidgevel risaleert enigszins en wordt beëindigd door een hoekkapel onder zadeldak met wolfeind. Het dakoverstek rust op kolommen van de lage balustrade van het balkon, dat op een houten draagconstructie rust. Op het dakschild aan de zuidzijde staat een klein houten dakkapel met bekroonde zinken spits. De afgesloten hoek naar de noordgevel bevat een H-venster met op het dakschild een kleine houten dakkapel met bekroonde zinken spits. De rechter zijgevel is blind en heeft op het dakschild een kleine, houten dakkapel met bekroonde zinken spits. De achtergevel is complex samengesteld door gevelverspringing en wordt gedeeltelijk oversneden door een contemporaine, lagere uitbouw. In de gevelsprong is aan de noordzijde een zij-ingang in een ondiep portiek met een tweetreeds stoep van beraapte bakstenen, een T-venster naast de ingang en een H-venster aan de achterzijde. In de aanbouw zijn aan de achter- en zuidzijde twee ronde ijzeren roosvensters en een zij-ingang.

De INDELING van de woning is structureel goed herkenbaar en bestaat uit een L-vormige gang met twee woonkamers, een keuken en een bijkeuken. Tot de waardevolle INTERIEUR-onderdelen behoren ondermeer de gang met gemarmerde lambrizing, een scheiboog, stucwerkpanelen boven de deuren naar de beide woonkamers met symbolische voorstelling van veeteelt en akkerbouw en het stucadoorswerk op het plafond met vazen, vruchten en muziekinstrumenten. Verder heeft een voorkamer een bedstede- en diggelkastwand, een marmeren schouw met betegelde haardpartij en een gestucadoorde boezem; een gestucadoord plafond met de voorstelling van meisjesfiguur met vliedervleugels die een parasol ophoudt, tegenover een jongensfiguur met vogelvleugels die drie vogels loslaat: samen zitten ze op een wolk.

Waardering

Het woonhuis in Overgangsarchitectuur uit het eerste decennium van deze eeu is van algemene cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde:

- als karakteristiek voorbeeld van de rijke rentenierswoningen in Overgangsarchitectuur in de provincie Friesland,
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van de architectonische kwaliteit van het exterieur en interieuronderdelen,
- vanwege de hoge mate van belang door het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek,
- vanwege de redelijke mate van belang van het object als beeldbepalend hoekpand aan de toegangsweg tot Ferwerd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis